Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

[Super Digesto veteri. 2]Lectura super secunda parte Digesti veteris

Bartolus <de Saxoferrato>

[Venedig], 6. Feb. 1492/93

Incipit liber .xxi. de edilicio edicto. Rubrica

urn:nbn:de:bsz:31-318397

Visual Library

c **Um colono.** Ex pacto pignus tollit̃ ⁊ ſatiſfactiõe.h.d.qd̃ dic ut dixi in.l.itẽ liberatur.§.i.ſ̃.e.⁊c̃.

p **Rimi.** Quãdo unus ẽ debitor ex pluribus cauſis cogit̃ creditor recipere ſi offerat̃ totum qd̃ ex una cauſa debet̃.qd̃ no.⁊ tene mẽti.

¶ Incipit liber.xxi.de edilicio edicto. Rubri.

Uis ſit fugitiuuſ

q No.iſtũ tex.i ſi.ꝙ vſurarius[a] q deſinit fenerari adhuc dicat̃ uſurari⁹.

Sicuti. [b]No.ad q̃ſtionẽ ꝙ fuga ẽ inter cetera vnũ iudiciũ cõtra maleſactorẽ:ut.l.lex cornelia in ſi.j.ad ſil.Sʒ qd ſi aufugit furore familie:⁊ poſtea citat⁹ cõparuit:dic ꝙ illa non vr̃ fuga q̃ cõtra eũ p̃ſũptiõeʒ iducat.

Ex.§.ſequenti.

¶ Captus in vno territorio ut ducat̃ in aliud debet relaxari.

Apud labeonem. [c]Ex iſto.§.no.p̃mo ꝙ ſi qs fecit aliquẽ actũ q extimetur cõiter licitus: tñ cõtrariũ eſt in ṽitate:qa ſapit vſurariã prauitatẽ ꝙ ex hoc nõ dr̃ vſurarius. ¶ Item no.ꝙ ſi unus caperet̃ i territorio ciuitatis aſſiſij ⁊ duceret̃ i territoriũ puſij ꝙ dʒ relaxari.ita determĩat Oldra.in quadã ſua diſputatiõe.

Apud marcellum. No.ad q.de ſcõ ꝙ qdã dñs habebat unũ caſamẽtũ:⁊ in una pte ſtabat dñſ:in alia ſtabat ſu⁹:deide erat vna clauſura[d] que claudebat oẽs domos.ꝙ ſi ſuuſ exiuerit unã clauſurã dicatur fugitiu⁹:qd̃ facit ad.q.q̃ fuit i ciuitate iſta.cũ q̃dã monialis eẽt pcuſſa in clauſtro p̃mo eẽ clauſurã ceterarũ monialiuʒ an dicat̃ pcuſſa i domo ſue habitationis.Breuiter iſte tex.determĩat ꝙ ſiq dẽ eſt vna clauſura que vltio claudit oẽs domos.ſ. familiares ⁊ monachos ſeu moniales ꝙ vna habitatio dicat̃ ⁊c̃.

s **Liẽdũ uerſi.dictũ.** No.iſtũ ṽ.q ponit drĩam inter dictũ pmiſſũ ⁊ ſimilia:⁊ ſic facit ꝙ ſi ſiat licitatio alicuius rei ⁊ qdã pmittit aliqd licitãdo ⁊ cõtrariuʒ[e] faciat ob illud qd̃ dicebatur in licitatione.dico ꝙ illud dr̃ repetitũ in cõtractu. ¶ Itẽ no.in ṽ.ea aũt ad qõneʒ de qua fui petitus anno viſitatiõis ſancti franciſci.nã eſt q̃dã cõſtitutio ꝙ nullus poſſit itrare monaſteriũ ſub pena excõicationis niſi ſit medicus qui curãdi cauſa ⁊c̃.modo itrauit qdam qui erat medicus nõ cõuentuatus an ſit excõicatus.dixi ꝙ nõ: qa q̃uis nõ ſit conuentuatus: tñ medicus eſt ut ibi vulgo ⁊c̃.

e **Diles.**

Ordinẽ. Quero quid p̃mo debeat p̃ſtari an res an precium.⁊ vid̃ .l.ſi ſoluturus.j.de ſolu.

d **Ebet.** Pone ꝙ unus emẽs vltra preciũ ſoluit aliquid mediatoribus modo ſit redhibitio: an poſſit repetere.dico ꝙ aut ſpõte:⁊ tunc nõ : aut ex neceſſitate:⁊ tunc ſic.tex.eſt hic.

¶ De euictionibus duple. Rubrica.

Ex.l.ſequenti.

¶ Si emi fundũ valentẽ.xv.pro.x.⁊ enumeret̃ tertia pars pro indiuiſo qualiter habẽda ſit cõſideratio.

a ¶ Uſurarius.vide bar.in.l.palaʒ.§.nõ ſoluʒ de ritu nũp.idẽ voluit bar.⁊ Ange.in.l.ꝓ toꝛ.§.etiam his.de edẽ.⁊ idẽ uoluit Ang.in ſua diſputatiõe,incipiente a ſtenſis mileſ p bal.in Rubri.C.d vſuris.

b ¶ Sicuti.vide bal.in.l.in boneſi.dei.ſ̃.de rebus cre.ro.i.l.admonẽ.de iureiurã.

c ¶ Apud labeonẽ.i p̃n.huius.§.⁊c̃.idẽ in ſimili vult in.l.pignus.C.de pig.ac.bal.i l.incẽdiũ ⁊ auẽ.ſʒ nouo iure.C.ſi cer.pe.Ange.⁊ Imo.i.l.ſtipulatio iſta.§.alteri de ṽb.obli.i co.p̃nci.⁊c̃.idẽ no.bal.i l.cũ allegas C.de uſu.p hoc facit qd̃ dixi p⁹ bar.i l.de quibus ſ̃.de legi.ſʒ bal.ꝙ cõſuetudo excuſat a pena iuris cõis.⁊ bal.i l.ſi.in p̃n.C.de iure do.approbat ſtatutũ ꝙ ſoluã tur deceʒ p cẽtenario.

d ¶ Clauſura vide Bal.i l.i.in tertia col.C.codẽ i codẽ p̃in.quaſi ad fin.p bal.in.l.i.C.co.

e ¶ Et cõtrariuʒ facit.⁊ iſtum tex.allegauit bar.i.l.ſi vñ.§.pactuſ in.v.col.ſ̃.d pac.

s **Iue tota.** Iſta.l.eſt ſubtilis ⁊ bona ⁊ legitur duobus mõis. ¶ Primo ut loquatur in actiõe ex ſtipulatione duple ⁊ illa tangit̃ in p̃ma glo. ¶ Scõo ut loquatur in actione ex empto.⁊ iſta tãgitur in magna glo.caſus in terminis eſt.uendidi tibi fundũ valenteʒ.xx.pro.x.⁊ ſtipulatus es de dupla nomĩe euictiõis.ꝙ ſi nõ eſſes ſtipulatus:tũc ageres actiõe ex empto de euictiõe.modo euincit̃ pars fundi.querũtur duo.Primũ an poſſit haberi regreſſus de euictione.Reſpõ.ꝙ ſic.ſcõo queritur ad quid habeatur regreſſuſ[f]: forte ſi euicatur hec dimidia que ualet plus q̃ alia.Reſpõdet iuriſcõſul.ꝙ ſi euincitur ps dimidia pro indiuiſo:⁊ tũc habebitur ratio precij cõuenti.hoc dicit. ¶ Op.ꝙ euicta pte nõ cõmittitur ſtipulatio de euictiõe niſi expreſſe ſit actũ:ut.l.ſi dictuʒ.§.ex ſtipulatione j.eo.Sol.prout hec lex intelligitur in actione ex ſtipulatu.iſtud cõtrariũ glo.ſoluit pluribus modis in glo.i.⁊ ad cõtrariũ reſpõdet ꝙ ſpãle ẽ in homine ſm Io.vt in cõtrario.alij ut mar.dicũt aliud in fundo:ut hic.aliud in homine ⁊ in omnibus alijs indiuiduis:ut in cõtrario.qd̃ glo.reprobat.dic ut in ea.alij timore huius contrarij dicunt ꝙ lex iſta nõ loqtur de actiõe ex ſtipulatu ſed actiõe ex empto:⁊ iſtud ponitur in glo.magna.rõ quia ſtipulatio cõmittit̃ ſub iſta cõdi.ſi res fuerit empta:nõ aũt ſi fuerit euic.nam nõ dicitur euicta:niſi tota res euincatur.⁊ iſtam opi.tenet Pe.C.eo.l.ij.⁊ ibi idem per Cy.in.q.v.Iſta opi.nõ placet:qa primo eſt cõtra.l.bonitatis.j.e.que expreſſe loqtur in actiõe ex ſtipulatu Itẽ cõtra rõnem.nã illa ṽba ſtipulationis ſi res fuerit euicta intelligũtur.i.quatenus res fuerit euicta.ſ.ſi in totũ:in totũ.ſi in parteʒ:in parteʒ: vt.l.ſi debitor.§.ṽiſimile.ſ̃.de cõtrahẽ.emp.⁊ l.ſtichus qui me⁹ erit.j.de le.i.teneas ergo opi.Io.quã glo.tenet ꝙ euictiõe ptis cõmittatur ſtipulatio de euictiõe.⁊ põt agi etiã ex empto.fallit in homine ubi ſtipulatio nõ cõmittit̃ : niſi ſit dictũ.Aſſignat rõnem Io.ꝑpter intelligentiaʒ hominis:ut.ſ̃.ti.i.l.iuſtiſſime.aſſigno rõnẽ ⁊ aliter q̃ glo.nam licet euincatur ps hominis.tamẽ quo ad q̃dam uideor eũ habere iſolidũ quo ad ptem retẽtaʒ:qa acqrit inſolidũ mihi ex re mea uel iuſſu meo : uel noĩatim ſtipulando ſicut ſi totus eſſet meus.⁊ ideo quodãmodo in totum mihi habere liceat.iõ ſtipulatio nõ cõmittit̃.ut tñ oẽs iſtas cõtrarietates euites cõſulo ut faciaſ poni i inſtr̃o ſiue euincatur tota res ſiue ps ſiue ꝓprietas ſiue poſſeſſio. ¶ Scõo op.ꝙ nõ habeatur ratio ꝓprietatis ſeu bonitatis:vt.l.ex mille j.e.So.ut in glo.⁊ diſtingue ut in ea que eſt clara. ¶ Ultio habetis unã deductionem factaʒ a glo.que icipit vltio no. que clara ẽ in ſe vſqʒ ibi.in hũc modũ.ibi glo.voluit ponere exẽplum in .l.iſta ⁊ habetur glo.corrupta.⁊ nõ habet itellectũ nec eſt aliqd dicere.breuiter declaro retẽtis terminis glo.pone ꝙ fundũ ualentẽ.xv.emi p x.ſi euincatur tertia ps ſi qdem pro indiuiſo nõ eſt dubiũ[g] ꝙ habita rõne ad totũ fundũ habeo regreſſũ ꝓ tertia pte.ſed hoc eſt dubiũ vtrũ habeatur rõ ſm q̃titatẽ p̃cij cõuenti: an ſm q̃titatem precij cõis.glo.hic in prin.⁊ in .l.bonitatis j.e.uidetur dicere ꝙ ſʒ q̃titatem p̃cij cõmunĩ.ſi eni euincatur ps pro indiuiſo:tũc habetur rõ bonitatis illius:ut ſi qd ualebat plus:in plus ſiat cõdẽnatio:ſi minus valebat cõdẽnetur in minus.iſtud nullã habet dubitatiõem ſi tenemus

f ¶ Regreſſus.Quero quomodo p cedat ꝙ parte euicta agi põt de euic.vide plene p Pau.d lea za.in.c.ſi uẽditori in.iij.col.de emp.⁊ uen.⁊ ibi per alioſ maxime p imo.

g ¶ Dubiuʒ.⁊ iſta faciũt ad.q.de ſtatuto de qua p Bar.in.l.pe.C.de trãſac.

ꝙ in actiõe ex ſtipulatu habetur rõ ad extimatio nẽ cõem. ſed ſi teneremus: ut dicũt qdam ꝙ ha beretur ratio extimationis precij conuenti: tunc deberet detrahi tertia eius qđ ualet vltra extia tionem cõem: ſi tertia parſ eſt euicta eo caſu quo emi fundũ ualentez .xviij. pro .x. pone ergo ꝙ il la tertia pro indiuiſo valet ſex ſm cõmunez exti mationez tunc detrahetur tertia: quia tanto mi nus emit. ⁊ ſic remanebunt quattuor: ⁊ illa veni ent ĩ actiõe ex ſtipulatu prout habetur ratio ad extimationem cõuentã.

s **I dupla.** Reuoco in dubiuz ⁊ quero quãdo qs recuſat cauere de dupla ad quid condẽ nabitur. Et duplex eſt opi. ꝑma ꝙ ꝯdẽnetur ad ipm factũ .ſ. ꝙ caueat. ⁊ iſta eſt ſatis bona. nam cũ iſta cautio debeatur ex diſpoſitione legali po teſt qs ad eaz preciſe cõpelli: de quo dixi plene ĩ .l. ſtipulatiões nõ diuiduntur .ĩ. đ ṽ. ob. in illa .q. an qs preciſe cogatur ad factũ. Secũda lec. eſt ꝙ qs cõdẽnetur ad ipm duplum. ⁊ huic lec. ap plaudet hic tex. ſed tũc quero an ſtatiz fiat execu tio ſiue exactio: an differatur ĩ euẽtuz euictiõis. Glo. tenet hic ꝙ differatur. ¶ Sed in cõtrariũ no. in .l. ex empto .§. ſi .ſ. de act. emp. ⁊ illđ vide tur verius. nã ille qui nõ cauit dolo ceſſat cauere merito fiat executio ſtatiz: ut .l. locũ .§. cõdẽnatõ .ĩ. de tabu. exhi.

s **I fundus.** Cõſuetudo que eſt in loco cõtra ctus inſpicitur .h. d. ¶ No. ꝙ in his q̃ pertinent ad deciſionẽ contractus inſpicitur lo cus contractus: de quo plene dixi in .l. cunctos populos. C. de ſum. tri.

v **Enditor.** Dicit glo. ꝙ iſtud ĩtereſſe extrinſecuz eſt qđ falſũ eſt: quia imo eſt intrinſecũ: ut doc. dicũt: quia ſeqtur rem penes quẽcunqz uadat: ut no. Cy. C. de ſen. que pro eo qđ inte reſt ꝓfe. l. i. in .ij. alias .iij. diuiſiõe. pro quo vide tur caſus in .l. ut tñ .§. in hac actiõe .ſ. đ ſer. cor.

Ex .l. ſequenti.

¶ Recipiẽdo partẽ precij quis ſibi preiudicat in euictione. iđ ponitur in inſtrumẽtis ſi ſũt plu res ꝙ oẽs pro parte ſua confeſſi ſunt preciuz re cepiſſe.

q **Uidam.** No. iſtã .l. ⁊ op. de .l. gaius .ſ. de pig. ac. ⁊ .ſ. q. mo. pig. vel hypo. ſol. l. ſicut .§. nõ videtur. So. diſtingue tres caſus. ꝑmo quando aliqs eſt pñs ⁊ tacẽs nec ꝓciuz recipiẽs nec ſub ſcribẽs: tũc nõ videtur conſentire nec de euictio ne tenet: ut in cõtrarijs. Qñqz qs eſt pñs ⁊ con ſentiẽs tacite uel expſſe nõ tñ ꝓciũ uel ptez ꝓcij recipit: ⁊ tũc nõ tenet de euictiõe: ſꝫ bene ꝑiudi cat ſibi in iure qđ hꝫ in re: ut .ĩ. de re. iur. l. aliud eſt pẽdet: ⁊ ibi no. Qñqz ẽ pñs ⁊ ptẽ ꝓcij recipit ⁊ tũc ſibi ꝑiudicat ⁊ đ euictione tenet vt hic. Et iđ ponit ĩ iſtrĩs qñ plures vẽdũt ꝙ tales uẽdide rũt: ⁊ cõfeſſi ſũt oẽs ꝓciũ ꝓ pte recepiſſe. Bar.

v **Endicantem.** [a] No. re gulaz ꝙ quẽ de euictiõe tꝫ actio eundẽ agẽtẽ re pellit exceptio. ¶ No. ꝙ lꝫ qs ſuccũbat in exce ptiõe nõ ꝓhibetur illud in iudiciũ ꝑ modũ acti onis deducere: qđ eſt uerũ ubi nõ tẽdat ad eun dẽ effectũ. alias ſec⁹ de quo ꝑ doc. in .l. ꝑempto rias [b]. C. ſen. reſcin. nõ poſ. dixi in .l. qui Rome. §. duo fratres .ĩ. de ṽbo. ob. facit qđ dixi .ĩ. l. ſin autẽ .ſ. de nego. ge. ⁊ in .l. quotiẽs. ⁊ in .l. quod ĩ diem .§. ſi .ſ. de compẽ.

a Endicã tẽ .i. pñ huius .l. ⁊c. hanc regulã limita in ca ſu ſingulari .l. ſi. C. co. ⁊ ibi no. vide lꝫ in herede fideiuſſoris. Sꝫ utrũ iſta exceptõ quẽ de euic. ⁊c. ĩ pediat lit. cõ teſta. an ṽo opponantur ad merita cauſe magis q̃ꝫ ad proceſ ſu vide bar. in .l. ⁊ ſi in ſtrumento. C. de fide in ſtru. ⁊ iure eſt. fiſc. lib. x. ſi poterit ta mẽ opponi poſt ſñiaz: qꝛ ꝑemptoria: ut no. Bal. in .l. uẽditri ci. C. de re. alie. non alie nã.

ADDE qualiter ĩtel ligatur illa regula quez de euic. ⁊c. Ro. conſilio ccccciij.

b ¶ Perem ptorias. viđ ibi no. ⁊ qđ dixit Bal. ĩ .l. i. in .i. colũ. per iſtũ tex. ⁊ melius in .ij. colun. ṽ. q̃ ro qd ſi ac tio vbi de clarat.

f **Unduz.** [c] No. ꝙ qñ res euinci tur facto emptoris etiã antecedẽte emptiõe ꝙ nõ tenetur venditor.

s **I pro re.**

Ex .§. ſequenti.

¶ An cũ res euincit ab eo qui habet cãm a me debeo habere regreſſum cõtra auctorem meum an expectare ꝙ ei condẽnetur illo qui habet cãz a me. ⁊ quid opentur illa ṽba ꝙ facit ꝓcurato rem in rem ſuã.

Si pro euictiõe. Iſte eſt ſub tilis .§. ⁊ ſi bene aduertatis: iſte .§. loquitur quãdo res quã emi non euicitur a me: ſed ab [d] eo cui conceſſit: ⁊ dicitur ꝙ ex hoc habeo regreſſum contra uen ditorem meum. ¶ Quero vtrum ille qui hꝫ rez⁹ a me debeat denũciare mihi ⁊ ego auctori meo: ⁊ dicit glo. ꝙ ſic. ¶ Scđo q̃ro vtrũ ſtatiz cũ res euincit ab eo q hꝫ cãm a me ego habeo regreſſũ cõtra auctorẽ meũ: an debeã expectare ꝙ prius ꝯdẽnetur ei q hꝫ cãm a me ⁊ ſoluã ſibi. ¶ Glo. in hoc dubitat. ṽitas eſt ꝙ qñqz ego trãſfero rẽ in aliũ nõ ſimpliciter: ſed in ea mihi aliquid iuris reſeruo: utputa ſi cõcedo in dotẽ uel in emphy teoſim: uel in feudũ. tũc eo ipſo ꝙ euincitur ab eo q hꝫ cãz a me: illud ius qđ mihi reſeruaui ꝑi mitur ⁊ ſtipulatio de euictiõe cõmittit: ⁊ hoc eſt qđ hic dr ꝙ mulier efficiat indotata: ⁊ ſic mihi habere nõ licꝫ. Si ṽo ego vendidi ſimpliciter ⁊ mihi ipſi nõ reſeruaui aliqđ ius in re: tũc lꝫ euin catur ab eo qui hꝫ cãm a me: tñ adhuc mihi ni hil adeſt. ideo ẽ neceſſe ꝙ cõdẽnor ⁊ ſoluã ſibi. alias actionẽ de euictione nõ haberẽ ſm regulã iul. poſitã in .l. ſi ſuus .§. i. ſ. e. Et idẽ dicenduz eẽt ſi rẽ quã emi dediſſez inſolutũ: ⁊ re euicta ab eo cui dedi actio priſtina reſtitueret in me ſꝫ ma teriã .l. libera. C. de ſen. ⁊ .l. elegãter in pñ. ſ. đ pi gno. act. ſtati eni rẽ habere nõ lꝫ: qa in ꝓſtinã ob ligationẽ reincido. ar. huius .§. ⁊ .l. ſe. ¶ Quero qd ſi rẽ quã emi tibi donaui: ⁊ a te euincit: ita ꝙ tu nõ habes regreſſũ cõtra me utrũ auctor me⁹ teneatur ĩ aliquo: certe nõ: qa rẽ mihi habere ñ lꝫ ꝓpter donatõnẽ nõ ꝓpter euictionẽ. ita deter minat glo. hic ⁊ pro hoc facit .ĩ. de ṽb. ob. l. iul. in ſi. ⁊ ibi per Ja. de are. Et ꝓdicta ſũt ṽa niſi in iſtrumẽto donationis: ut fieri ſolet fuerũt ceſſe oẽs actiões cõpetẽtes ⁊ cõpetiture donatori oc caſione ipſius rei ⁊ donatariũ [e] fecerit ꝓcurato rez in rẽ ſuam: ut .l. ſi res .ĩ. eo. qđ eſt notãdũ: qa etiã ſi dicta ṽba apponerẽtur in inſtrumẽto vẽ ditionis nõ erit neceſſe qđ ille qui emit a me đnũ ciet mihi: ⁊ ego auctori meo: ſꝫ ipſe poterit dire cto auctori meo denũciare: ut in .l. ſi res. ⁊ dixi ĩ .l. iul. in ſi .ĩ. de ṽbo. ob.

s **I ſeruum.** [f] Hec lex legitur in glo. duob⁹ mo dis. ꝑmo qñ ſuus nullo mõ fuit tradit⁹ emptori. ¶ Scđo quãdo nõ fuit traditus đ iur. ¶ Querit glo. qd ſi emptori meo nõ fui condẽ natus: nec poſſũ condẽnari: qa uendidi hoc pa cto: ut nõ tenear de euictione. certe dicit glo. ꝙ tũc contra uẽditorẽ meũ haberẽ regreſſũ. qđ dic ut dixi .ſ. e. l. ſi pro re .§. ſi ꝓ euictione.

s **I mancipiuz.**

Si cõmuni. Op. ꝙ ꝓus debet agi rei vẽdicatione: ut .ſ. fa. her. l. i. ⁊ .ĩ. đ excep. l. fũdi. ⁊ .l. fũdũ. Glo. ſol. mirabiliter ꝙ hic ñ fuit oppoſitũ ꝙ tene mẽti [g]

c Undũ .i. pñ. hu⁹ ⁊c. viđ bar. i. §. duo fra tres. in .i. ⁊ vlti. colũ.

d ¶ Rẽ. vtrũ ſingularis ſucceſſor em ptoris, debe at ⁊ poſſit đ nunciare li tem ꝑmo uẽ ditori an ṽo auctori ſuo ⁊ vide que .ĩ. ſequuntur ⁊ bal. ĩn .l. i. ĩ pe. col. C. đ rerũ ꝑmu.

e ¶ Donatari um fecerit ꝓ cur. ⁊c. vide bal. in .l. ꝑ di uerſas. C. mã da. ⁊ in .l. i. ĩ ſi. C. de iure do. ⁊ Bar. ĩ d. l. ꝑ diuer ſas in vlt. co lũ. ⁊ bal. i. l. i ĩ penul. col. C. de reruz ꝑmu. Bal. ĩ l. i. in ſin. C. de iure. do.

f I ſuũ ĩ pri. hu⁹ l. ⁊c. per iſtũ tex. vide qđ decidit ĩ ma teria Bal. ĩ .l. libera ĩ .ij. col. in ṽſi. ſꝫ nũquid. C. đ ſen. ⁊ inter lo. om. iudi.

g ¶ Tene mẽ ti. ⁊c. ⁊ đ iſta ĩ glo. hic vi de que ſcri pſi no. p⁹ mo der. in .§. itẽ ſi qs ĩ frau. l. v. carta. in ſti. de act.

a i ℳ creditore.in eodē ꝑn.⁊c.⁊ ſic no.ꝙ actiones uenditoris nō tranſeunt in emptorez.ſecus in exceptiōib⁹ per Bar.in.l.iij.C.qđ me.cā ⁊ plene vide in.l.ſi tertius de aqua plu.ar.de quo late per Bar.in.l.ij.in prin.ī.ſo.ma.⁊ in.l.ciuitas.ſi cer.pe.ad hec vide qđ no.Bal.in.l.etiam i ij.col.vſ.quero nūquid de execu.re.iudi.⁊ vide qđ no.Bal.in.l.i.in fin. .C.de iure do.⁊ uide i l.ſi rem.ī.e.

b ℭ Glo.an tenuta poſſit reuocari die feriata ⁊ dic ſm glo. ꝙ ſi data fuit die feriata poterit reuocari die feriata: qđ intellige verum quando notorie conſtaret tenutam eſſe nullam.naʒ tunc cū in reuocatione non exigatur cauſe cognitio poterit fieri die feriata.ſec⁹ vbi teneret tenuta ratione cauſe: vel aliaſ quocūqʒ vel ſi eſſet dubium.nā tunc non poſſet cū debeat fieri cā cognita ſi tamē reuocatio tenute fieret ſoluʒ ꝑſtita ſatiſdatione.⁊ hoc fieri poſſit: quia cū hoc nō requirit cāe cognitionem poterit expediri die ferita.⁊ hoc tene mēti ad intellectum huius glo.ſm.d.Jo.qui ita dicit i dicta .l.i.§.nūciatio.per ea q̄ ibi no.bar.⁊ doc.tu ad de que dixi poſt Bar.i .l.đ uno quoqʒ.ī.đ re iudi.vbi allegaui iſtā gl.cum multis ſimilib⁹.Et adde qđ no.mo.in.l.ipatores.§.ſi.ī.de appel.⁊ vnum tenementi in reuocatiōe tenute qđ dicē Ange.ſe pluries practicaſſe in.l.ſi finita.in ꝑn.de dā.infec.per glo.ibi in verbo liber in ꝑn.ꝙ cum petitur reuocatio tenute ꝙ poteſt obijci tenutā nō reuocandam:ex eo quia non intereſt tenutam reuocari.ratō quia ſi data nō tenet deberet de nouo concedi.⁊ ad cautelam ducit petendā reuocationem eius ⁊ confirma.prime.ſed ſm.d.Jo.in dicta.l.ſi finita in prīcipio tutius ꝙ ſi tenuta ſit nulla forte:quia data poſſeſſore nō citato iuxta no.per Bar.in.l.ſi.C.de edic.di.adri.tol.poſt med.illius in vſ.item extra glo.quero nō liget par.ſuper nullitate ſi re uera ē nulla.alias poſſʒ condēnari in expenſis tanqʒ temerarie litigaſſet ſuper dicta nullitate ꝑ .l.cum qui temere.ſ.de iudi.l.nō ignorat.C.de fruc.⁊ lit.expen.c.finem.extra de dolo ⁊ contu.ſed potius inſtet petendo de nouo dari.nam tunc ſi re vera debeat dari de nouo ⁊ aduerſarius ſuccūbet condēnabitur in expenſis ſi reſiſterit.l.ſi properandum.§.ſi autem alterutra.C.de iudi.vbi autem litigaſſet vtraqʒ pars ſuper nullitate.⁊ etiam ſuper de nouo dādo ſimul ⁊ contingat pronunciari tenutā fuiſſe nullam debere tamen de nouo dari:tunc q: vtraqʒ pars eſſet victrix ⁊ uicta uideretur vterqʒ abſoluendus ab expenſis per notata in.l.generaliter.§.i.de re.credi.per hoc patet ꝙ cautius ē ſi contendere ſuper nullitate ſi re uera fuit nulla ꝑpter factum expenſarum de quo vide per moder.i.§.quadru.i ſti.đ ac.⁊ iſtā glo.etiā dicit notādam Bal.in.l.ab executore.C.quo.app.⁊ per iſtam glo.etiā dicē no.bar.i.l.ij.i.xj.col.iiij.q.C.đ ſ.ꝙ ꝑceptum factuʒ abſqʒ ordine iudiciario poteſt abſqʒ cauſe cognitione ⁊ citatiōe reuocari.cui adde q̄ ſcripſi.i.l.đ uno quoqʒ.de re iudi.⁊ iſta ē ſingularis gl.ſm Bal.in l.poſt ſententiam in vltimo folio.C.de ſen.⁊ iter lo.om.iudi.⁊ per Bal.i.l.i.C.đ execu.rei iudi.⁊ ita etiam hanc glo.allegat Bal.pro ſing.in l.ſi.C.de fe.⁊ dixit Bal.in.l.i.in fin.C.đ ꝓhi.ſequeſt.ꝙ ſeqſtratio pōt fieri die feriata.⁊ uiđ qđ no.dixit bal.in.l.i.C.de execu.rei iudi. ADDE conſulta per Ro.conſilio cccxx.

Simile no.in.l.ij.C.cōi.di.qđ eſt no.Ex quo apparet ꝙ ſi agatur cōtra fideiuſſorez uel pignorū poſſeſſorez nō facta diſcuſſione cōtra principalē ꝙ ſi iſta exceptio nō opponaꝛ procedit ⁊ ualet iudiciuʒ.Et hec regula eſt hic ꝙ ſi exceptio preposterationis vnius iudicij ad aliud non opponatur ꝙ tenet iudicium.facit.C.de appel.l.i. ℭ Op.ꝙ euictiōe partis nō cōmittitur ſtipulatio:ut.l.ſi in uenditiōe.ſ.e.Sol.dicit glo.ꝙ hic fuit dictū.tu dic ꝙ hic euictione partis vſus totus incōmodaꝛ.nam alteri ſocio totus adiudicatus fuit.ibi vero ſecus.

i **A creditore.** [a]No.ꝙ uēditor cogitur cedere actiones quas habet pro re vendita cōtra auctorem ſuum.Secundo no.ꝙ illud qđ prodeſt ⁊ nō nocet uenditori impetratur de facili.Bar.

Ex.l.ſequenti.

ℭ Tenuta data die feriata an poſſit eodem tēpore reſtitui.

m **Inor.** Re euicta per in integrū reſtitutionem poteſt agi ex empto ꝓ euictiōe.hoc dicit. ℭ No.ꝙ re euicta per reſtitutionez nō cōmittitur ſtipulatio duple ſed agitur ex empto. ℭ Secūdo no.quādam glo.[b] que eſt hic que inducit iſtam.l.in argumentuʒ ꝙ ſi die feriata detur tenuta officio iudicis ꝙ eodē tempore debent reſtitui preſtita ſatiſda.qđ colligitur hic:quia iudicis officio res euincitur:⁊ ita reſtituitur actio de euictiōe.⁊ iđ malicioſi aduocati faciunt quādoqʒ fieri ſequeſtratiōes vltima die iuridica:ut ſic reuocatio peti poſtea nō poſſit durantibus ferijs:de qua per Ja.de are.ī.de no.ope.nunc.l.i.§.nunciatio ⁊ ibi dixi.Bar.

Ex.§.ſequenti.

ℭ An procedat libellus cū dico iure dominij uel quaſi ⁊ probo me ꝑſcripſiſſe.

Si ſeruus. [c]Qui ſuccūbit in rei vendicatiōe non prohibeꝛ publicianā intentare.⁊ donec actio ad uendicādum ſupereſt res euicta nō dicitur.hoc dicit. ℭ Glo.hic diſputat vtrum qui ſuccumbit in rei uendicatione poſſit intentare publicianam.veritas eſt ꝙ poteſt per tex.huius.§.tamen hodie ꝓponiꝛ ſimul ⁊ ſemel:qa diciꝛ in libello peto rē ad me pertinētez iure dñij vel quaſi.nam ꝑ hoc ꝙ dicitur quaſi intentat publicianaʒ.ſed pridie practicabā iſtā.l.in quodaʒ qui egerat cōmuni.diui.⁊ ſuccubuerat.naʒ nō poteſt redire ad publicianā argu.huius.§. ℭ Op.đ.l.ſi mater[d].§.eandē.ī.de excep.rei iudi.⁊.l.an eādem.§.actiones.e.ti.vbi dicit ꝙ omne ius vbicūqʒ ⁊ qualitercūqʒ videtur in iudiciū deduci.Glo.hic dicit fateor ꝙ omne ius ſcilicet directi dominij nō autem vtilis:ut.l.contraria.Juxta hoc formo queſtionem.propoſui cōtra te libellum[e] dicens rem ad me pertinere iure dominij uel quaſi.probaui me preſcripſiſſe lōgo tp̄e utrū ſequi debeat condēnatio ⁊ vr ꝙ nō.nā preſcriptōe nō q̄riꝛ dñiuʒ directū:ut.C.de bo.ma.aūt.niſi ⁊ ibi no.ſed vtile tm̄ queriꝛ.vtile aūt tūc nō vr propoſuiſſe i iudicio:ut hic in glo.ergo ⁊c.Itē nec publicianaʒ habeo:qa nō ꝯpetit ei q ꝑſcripſerat:ut.l.i.ſ.de publi.ergo ⁊c.Sol.glo.nr̄e in iſto uocabulo vtile dñium equocauerūt.nam debetis ſcire ꝙ tria ſūt dñia directū ⁊ utile ⁊ quaſi dñium qđ ꝯpetit ei q hʒ publicianā.Iſtud q̄ſi dñiuʒ glo.appellat vtile dñium:vñ glo.vult dicere ꝙ qui intendat rei vēdi.deducit i iudiciū oē ius dñij directi uel vtilis nō aūt q̄ſi dñij cuius reſpectu datur publiciana.ita intelligitur glo.iſta ⁊c.Bar.

s **I ei cui.**

Si is cui. Cū ēptor vēditori uel venditor ēptori ſuccedit re euicta cōtra auctorē uēditoris pōt haberi regreſſuſ ⁊ ſucceſſio loco ſolutiōis habeꝛ.h.d. ℭ No.ꝙ ſucceſſio hʒ vim ſolutiōis ⁊ exactiōis facte in iudicio.qđ dic plene:ut in.l.vranius.ī.de fideiuſſo.⁊.l.ſi qs pro emptore.ī.de vſuca.

s **I per iprudētiā.**[f]

Glo ītelligit iſtam.l.qn̄ emptor ꝑbuit cām iſti⁹ iniuſticie.alias de euictōe poſſet agere.Sʒ cōtrariuʒ vr tenere glo.in.l.exceptiōe.ī.đ fideiuſ.dū dicit maxīe.Ja.de are.vr tenere iſtam glo.ꝑ.l.ij.§.ſolet.ſ.de here.ven.⁊ Cy.refert ⁊ tractat in.l.emptor.C.e.in vlti.q.ſʒ mihi diſplicet iſta glo.qa ē cōtra caſū iſti⁹ ꝑncipis. ℭ Quomō enī emptor pōt ꝑſtare cām ignorantie[g] iudicis de qua hic loqꝛ.quā eniʒ culpā hʒ emptor ſi iudex male ſtuduit.dico ergo breuiter ꝙ in cāu .l.noſtre qn̄ res euinciꝛ ꝑ ignorātiaʒ uel culpam uel dolū iudicis reſpectu vēditoris res vr deperdita caſu fortuito:⁊ iđ piculū ē ēptoris. ℭ Et ex hoc appet rñſuʒ ad.l.ij.§.ſolet.ſ.de here.uen.qa ibi nō ſpectat piculū caſus fortuiti ad uenditorē.iđ iniuſticia ſeu impitia iudicis ſibi nō nocet niſi fuerit in culpa.hoc plene examinaui i.d.l.exceptione.ī.de fideiuſ.

Ex.l.ſequenti.

ℭ Bannitus ⁊ cōdēnatus de falſo an poſſit cōficere inſtrumenta.

s **I ideo.**[h] Iſte tex.eſt in argumētū ad.q.aliquis eſt bannitus ⁊ condēnatus de falſo:utrū pro-

c ℭ Si ſeruuſ ꝙ duplex ſit dominium: vide bar.in l.ſi quis vi.§.differentia.đ acqui.poſ.vbi viđ etiam pau.đ caſtro allegātem aūt.ſi vero dominus.C.de here.⁊ vide Bal.in.l.traditionibus.in ij.col.C.de pactis.

d ℭ Si mater.uide Bar.oino in.d.§.actiōes.

e ℭ Libellum.no.de rei uen.⁊ publi.⁊ adde Inno.in.c.ad aures.de preſcrip.ubi vtilis vēdicatio datur ei qui preſcripſit excepto q̄ʒ contra uerū dominū.⁊ ad hoc adde Bar.in.l.i.C.de uſufru.⁊ Bal.in.l.per hanc in vj.colū.poſt glo.de temp.ap.

f ſ I per imprudentiam.in prin.huiuſ ⁊c.vide bar.in.d.l.exceptionez.

g ℭ Ignorantie.limita hoc niſi venditor fuiſſet pñs i iudicio quo caſu ipe debuiſſet appellare ſm glo.no.in.l.emptor.C.eodē.

h s I ideo.in prin.⁊c.Et ad intellectum huius.l.uide Bar.in.l.ſi ſuperatus.de pig.⁊ hic adde Bal.in addi.Spec.de inſtru.edi.in.x.col.⁊

facit quod no. Bar. in. l. cum filius ꝺ verb. ob. ⁊ no. Bar. in aũt. iubemꝰ ad fin. C. de iudi. ⁊ ideo ſi oſtenderetur bannum fuiſſe latum propter falſas allegationes ⁊ probationes ⁊ falſam cãm impediret executionez banni ſm Ange. ⁊ Jmo. in. §. duo fratres. ſed Bal. in. l. in exercendis i. v. colũ. C. de fide inſtru. tenet cõtra Bar. ꝙ priuetur officio tabellionatus. ad de Bar. i. l. papinianus. §. meminiſſe. ⁊ quod habetur i. l. qui repudiãtis de inof. teſta. ⁊ quod no. Ange. ⁊ Jo. de imo. in. l. inter ſtipulantez. §. ſi. de verbo. obli. ⁊ Bal. in. l. tranſigere. in. iiij. colun. in vſi. cum oppo. C. de tranſac. facit ad no. in. l. abſentem ⁊ qđ ibi dixi ꝺ pe. ⁊ Bar. in. l. i. §. ſi. in fin. ꝺ. ſi quis iuſdi. non obtẽper. ⁊ bal. i. l. vinum ſi cer. pe. bar. in. l. omnes. j. de re mili. bal. in. l. fin. C. ꝺ cri. ſtellio. ⁊ i. l. ita demum. C. ꝺ procu. ⁊ in. l. i. in penul. col. C. ꝺ confeſ.

ADDE ut per Pau. ꝺ caſtro conſilio. cccxiij.

a ¶ Si compromiſero. iſtum tex. limita niſi fuerit factuz cõpromiſſum i uenditorem ut no. uoluit Spec. in ti. de arbi. §. poteſt verſi. ſed pone. vo cto. in. c. ſi. ꝺ emp. ⁊ uen. ⁊ vide bar. in. l. manifeſte. ꝺ. de iure iuran. qui extendit iſtum tex. ad iuramentum. itẽ limita iſtum. §. niſi pmiſſum fuiſſꝫ ꝺ euic. quacunq; rõne uel cauſa res euinceretur: ut no. glo. in. l. cuz pen. ꝺ. de arbi. ⁊ no. bal. ⁊ Jmo. in. l. ſi domus. §. i. de le. i. in prin. item limita iſtũ. §. niſi promiſſum fuiſſet in arbitrum electum ex neceſſitate impoſita per. l. vel ſtatutum ſm bal. poſt bar. in. l. fin. C. de iudi. ⁊ bar. hic. ⁊ oino bal. in. l. i. C. de picul. ⁊ cõmõd. rei uen. Item quod ſi ius eſſet dubium: an iſto caſu poſſit cõpromittere. vide no. aũt. predicta in. c. ſi. de emp. ⁊ uendi. ⁊ bar. hic. ſed de neceſſitate ſtatuti ſequitur cum grano ſalis. bal. in. l. i. C. de pic. ⁊ cõmo. rei ven. per fulg. ⁊ imo. in. l. ſi. C. de emp. ⁊ ven. bal. in. l. manifeſte. ꝺ. de iureiuran. q extendit iſtũ tex. ad iuramentũ: ut. ꝺ. dictũ ẽ.

b ¶ Habes. ut per bal. in. l. libera. C. de ſen. ⁊ interlo. om. iudi. ⁊ videntur ẽt iſtũ tex. doc. intelligere in. l. de qua re. §. ſi. ꝺ. de iudi. ꝙ lꝫ aliquis nõ debuerit ꝯpromittere: puta quia accepit in ſolutuz bona debitoris per iſtuz tex. ſi tamen condẽnatus fuerit ſoluere remꝰ alteri creditori huius debitore agenti ⁊ ſoluerit ꝙ tamen ex quo ſolutio profit debitori poterit cõtra eum agi negocio. geſt. non obſtãte diſpoſitiõe huius. §. quod no.

c ¶ In iudicem. idem dicit Pau. de leazar. in. c. ſi venditori in. ij. colun. de emp. ⁊ uen. ⁊ ad iſta omnia hic no. vide Ange. ⁊ Jmo. in dicta. l. ex duobus reis ſtipulã. in. ix. col. de duobus reis.

d ¶ Si preſente. in prin. huius. ⁊c. Intellige hoc ſing. ut dixit no. bar. in. l. de pupillo. §. ſi quis quando pretori in. ij. col. de ope. no. nunc. quod no. ad intellectum huius. §. maxime ibi. ſed ſi nihil uenditorem. tamen Ange. ibi tenet contra bar. uide qđ ibi dixi ⁊ ad iſtũ tex. cum ibi no. vide que habentur in. l. aut qui aliter. quod ui aut clam. in prin. ⁊ vide bal. in. l. libera. C. de ſenten. circa pnci. item iſtuz tex. in fin. in verſi. pupillo limitã: ut per Ange. i. l. ſi ex legati. de uerbo. obli. in eo. §. ſolennis practica in denunciationibus quando aliquis occultat: ut ne citetur. adde bar. ⁊ quod ibi dixi in. l. i. §. ſꝫ ſi ariſto. ꝙ ui aut clam.

e Abe- b re ad ea que tãguntur ſ in glo. pen. uide Jmo. poſt barto. ⁊ Ange. in. l. ſi inſulam de uerbo. obliga. in xi. fallẽ. regule affirmatiue.

f ¶ Teſtamento. adđ optimum tex. in. l. ſi domus. §. de euicti. ⁊ quod ibi docto. de lega. i.

g I res s quã. in princi. nõ eſt alibi ſm bal. in. l. i. in pe. col. C. de rerum permu. ⁊ algat no. per Bar. in. l. i. ꝺ. quero teſtator legauit mihi. C. cõia dele. ⁊ circa hoc no. p glo. ij. vide Jmo. in. l. ſi domus. §. i. circa pe. col. de le. i. ⁊ hãc. l. reputat etiã ſin. Jmo. i. l. iul. §. i. j. de uerbo. obli.

h ¶ Scđs emptor denũciat prio. uide in. l. ſi pro re. ꝺ. e. p bar. ⁊ bal. i. l. i. in ſi. C. de iure do.

i ¶ Gaia. ad iſtũ tex. in pn. uide bal. in. l. emptor. C. e. ⁊ imo. i. c. ſi. de emp. ⁊ uẽ. ⁊ ibi iſte tex. reputaꝛ ſing. cũ glo. ſm imo. i. l. q̃ſitũ i pe. col. de re iudi. ꝙ appellatio tollit p̃ſũptionẽ ſnie ⁊c. in codẽ pn. vtrũ emphyteota uictꝰ cogatur appellare p gui. ꝺ ſuza. i. l. inuitꝰ. ⁊ ibi bar. C. ꝺ pcu. ſꝫ qđ ſi vẽditor ẽ pñs i iudicio qñ ẽptor p iiuriã ꝯdẽnaꝛ dic ꝙ ipſe uẽditor teneꝛ appellare ſꝫ gl. i. l. ẽptor. C. e. p iſtũ tex. ⁊ ꝺ materia vide p imo. ⁊ latiꝰ io. an. i. c. ſi iuſte. ꝺ pcu. ⁊ iſti. ꝺ ac. §. actionũ ⁊ bar. i. l. ſi pcu. §. ſi ignorãtes. ff. mãda. adđ bal. i. l. ſi pꝰ ea. C. mã. i. ij. col. i ꝺ. itẽ no. ꝙ in dubio nõ teneaꝛ appellare tꝫ pau. de leaz. in. c. ſi uẽditori in pe. col. de ẽp. ⁊ vẽdi. allegat iſtã glo. vide ibi p alios maxie imo. ⁊ iſte tex. cũ glo. reputa. ſing. ſm imo. in. l. queſitũ in pe. col. de re iudi. ꝙ appellatio tollit. p̃ſumptionem ſnie. ſecus pendẽte reſtitutiõe uel cauſa nullitatis: q: tũc preſumitur p ſentẽtia: ut habeꝛ no. poſt bar. in. l. i. circa ſi. pe. col. C. qñ puo.

hibeatur conficere inſtrumentum. tex. ⁊ hec. l. facit ꝙ non. magis enim videtur cõdẽnari per cõtumaciam q̃ ꝙ perfecerit falſuz. facit ad hoc qđ no. C. de modo mulct. l. i. ⁊ de hoc dixi in. l. infamem. j. de public. iudi. ⁊ in. l. iij. ad. l. iul. repe. ¶ Glo. põit hic aliquas q̃ſtiões vide eã. Bar.

Ex. l. ſequenti.

¶ An pena poſſit aſcendere in infinitum.

s **I dictum.** Oppo. ꝙ nõ poſſet tranſcendere intereſſe vltra duplum: vt. C. de ſentẽ. que pro eo quod intereſt. l. i. ⁊. ꝺ. de act. empti. l. ticius cum ſimi. Sol. ille. ll. loquũtur de intereſſe ſingulari quod non poteſt excedere duplũ intereſſe cõmunis. ſed hic quãtum ſit intereſſe eſt taxatum per contrahentes. ¶ Sed oppo. ꝙ pena poſſit aſcendere in infinitum: ut inſti. de inuti. ſtipu. §. alteri. Glo. ſoluit ⁊ dicꝛ hic ⁊ i multis alijs locis ꝙ aut promittitur pena per nomina multiplicatiua: utputa duplum triplum ⁊c. ⁊ tunc non poteſt excedere quadrupluz: ut inſti. de actio. §. quadrupluz. ¶ Aut non apponatur per nomina multiplicatiua: ⁊ tunc ſi apponantur facto poteſt aſcendere quãtuz partes volunt. ⁊ iſtam opi. tenet Dy. Ja. de are. ⁊ Pe. ¶ Contra ut no. in. l. i. C. de ſenten. que pro eo quod intereſt: ⁊ per Cy. ibi in. q. viij. ſed ego teneo opi. Dy. in. l. ſtipulatio iſta. §. alteri. j. de verbo. obliga.

Ex. §. ſequenti.

¶ Stipulatio de euictione cõmittitur cum quis compromittitur ex forma ſtatuti. non autem cũ quis ſponte ſua in non ſuum iudicem conſenſit.

Si compromiſero.[a]

No. tex. ibi nulla neceſſitate cogente id feci. Ex qua littera habeo ꝙ ſi quis cogitur compromittere ex forma ſtatuti ꝙ ſtipulatio de euictiõe cõmittitur: quia illđ fecit neceſſitate cogẽte. ¶ Itẽ ex hoc habes[b] ꝙ ſi aliquis ſponte ſua non compromiſerit ſed iuriſditionem iudicis prorogauerit uel in iudicem[c] non ſuum conſenſit ꝙ nõ cõmittitur ſtipulatõ: quia nulla neceſſitate cogẽte id fecit. Bar.

Ex. §. ſequenti.

¶ Qualiter fieri debeat cuz uenditor non inuenitur cui poſſit denunciari.

Si preſente[d]

No. hunc caſum pro his qui procurant ne denunciari poſſit. ⁊ ideo faciunt fieri ꝙ emptor vadat ad domum venditoris. ⁊ ſi dicatur nõ eſt queratur vbi eſt. ⁊ ſi dicatur neſcimus fac ſcribere hoc ꝙ uideatur requiſitus coram vicinis: vt hic. Bar.

b **Abere.**[e] No. ꝙ dicitur eſſe in culpa ille qui minꝰ ſubtiliter pquirit de iure auctoris ſui. hoc dicit. ¶ Oppo. de. l. ſtipulatio iſta. §. ſed quatenus. j. de verbo. obli. Sol. ibi tacuit controuerſiam ille qui promiſit habere licere de quo plene dic vt ibi.

b **Eres.** Qñ ſeruus legaꝛ in gñe ⁊ tradiꝛ alienꝰ ageꝛ ex teſtamẽto re euicta. h. d. ¶ Et itelligas ꝙ non eſt noua actio ex teſtamento pro euictione ſicut eſt in contractu emptionis. nam ibi venditor tradendo uacuam poſſeſſionez liberatur. ar. l. ij. ⁊. iij. ꝺ. de act. emp. ideo re euicta tenetur actione ex empto de euictiõe: quia euicta res ẽ. ſed in actione ex empto ſeruo legato in genere debet rem dare hoc eſt accipientis facere. quod cum nõ fecit nunq̃ fuit liberatus actione ex teſtamento qua tenebatur. ideo adhuc teneꝛ actione ex teſtamento[f]: ut det ſeruuz. Simile i. l. iul. in prin. j. de vbo. obli. ¶ Querit glo. vtruz iſto caſu debet legatarius denunciare heredi. Glo. dicit ꝙ ſic. ⁊ hec eſt differentia ꝙ debet legatarius denunciare ante litis cõteſt. emptor uero pꝰ lit. conteſt. ut. l. qui concubinam. §. ſi heres. j. de le. iij. hoc tenet Dy. ⁊ Cy. C. e. l. emptor vbi plene dixi.

Ex. l. ſequenti.

¶ Quid operentur uerba que in inſtrumentis apponuntur ꝙ facit procuratorem in rem ſuaz.

s **I res quam.**[g] No. iſtã. l. ad ea que dixi in. l. ſi pro re. §. i. ꝺ. e.

s **I rem.** No. iſtaz. l. quia ſcis ꝙ ſi euincatur res a ſecundo emptore ꝙ ſecũdus denunciat primo. ⁊ ideo in inſtrumentis apponiꝛ ꝙ faciat pcuratorẽ in rẽ ſuam ⁊c. nã tunc ſcđs ẽptor[h] nõ hꝫ neceſſe denũciare pmo vẽditori p hãc. l. Bar.

b **Erennius.**

Ex. §. ſequenti.

¶ Emptor victus an cogatur appellare.

Gaia.[i] Vos habetis hic glo. cõtrarias. ¶ Primo q̃ro vtrũ ẽptor uictꝰ cogaꝛ appellare. Glo. vltia diſtiguit hic ⁊ bñ. Ex qua collige ꝙ aut conſtat ꝙ habebat bonaz cãz aut habebat malaz: aut dubitaꝛ. pmo caſu tene

ADDE. vt per ang. con ſilio clxxvj. cuʒ precedēti.

a ¶ Additio. no. ꝙ preſumitur ꝓ ſententia confirmante ſcdm Bal. per illū tex. in aut. ſi quis de epiſco. au. in fi. ⁊ dixit Bal. in. l. inuitus C. de ꝓcur. ꝙ lʒ pro ſententia preſumatur: tamē pōt dn̄s probare doluʒ ⁊ culpaʒ cōtra procur. contra queʒ ē lata ſententia. ⁊ etiam de inſtantia ſentētie: ⁊ an iſta preſumaꝰ ꝓ ſētētia ꝙ appellanti incūbat onus ꝓbandi vide i l. hi q ad ciuilia. C. de ap. ⁊ quātuʒ opeꝰ hec ꝓſumptio pro ſententia vide ſing. bar. in. l. conſtitutiones ꝯ ap. ⁊ ꝓſumitur iudicem ſuū officium recte exercuiſſe. c. in preſētia ꝯ renūc. c. tn̄ iter. de re iudi. c. bone mēorie. ꝯ elec. ⁊ no. glo. i. c. quoniaʒ contra. de proba. ⁊ adde etiaʒ ꝙ ꝓſumitur ꝓ notario no. in. l. quotiēs in prin. ff. de here. inſti. Iteʒ adde ꝙ ꝓſumitur ꝓ declaratorio. dicit ſpe. in titulo. ꝯ empt. ⁊ ven. §. nunc videndum. v̄. hoc quoqʒ.

b ¶ Secūdo no. ⁊ ꝑ iſtuʒ tex. dicit cy. ⁊ Bal. in. l. fi. C. de rebꝰ alie. nō alie. ꝙ ſi quis ꝓhiberetur acquirere rem poteſt tamē i pignꝰ accipere.

c q Vi libertatis. vide Bald. i. l. i. in. ij. q. C. de ꝑiculo et cōmod. rei vendi.

tur appellare. ſcdo ⁊ tertio nō. Sʒ glo. ij. iſtiꝰ. §. dic̄ ꝯtrariuʒ ⁊ male. fuit. n. additio[a] ⁊ ita dicebat ricar. mal. Mar. Sil. ⁊ Iac. but. No. etiā ex iſta glo. ꝙ ſententia preſumitur iuſte lata.

r **Em hereditariaʒ**

Ex hac eni. l. nota ꝙ lʒ plures teneanꝰ inſolidū ex natura rei i obligationē deducte: qꝛ ē idiuidua ꝯ ipſiꝰ natura vel quo ad ſolutionē. ꝙ tn̄ nō dicunꝰ duo rei: nec inter eos ē locus bn̄ficijs duoꝝ reoꝝ. [...]t. j. de v̄. ob. l. ij. §. ſi tn̄ heres dixi i materia de duo. reis cuʒ tractaui q̄liter ꝯſtituanꝰ duo rei. Bar.

ſ **I cum venditor.**

Nota ꝙ hypoheca aduocat nudā poſſeſſionē. ⁊ ex hoc dʒ ꝯcludi in libello i hypothecaria. quare peto poſſeſſoreʒ ꝯdēnari ad tradēdū reʒ poſſidendā in cām dicti pignoris donec ſoluaꝰ mihi. ꝙ plene examinaui. i. l. rē alienā. ꝯ. de pigno. act. ¶ Scdo[b] no. ꝙ emptor ad denunciationeʒ venditoris nō cogiꝰ intētare actioneʒ que ſibi ſuo nomine non competit.

q **Vi libertatis** [c] No. ꝙ qn̄ qſ exprimit certā cāʒ ex q̄ nō vult teneri ꝯ euictiōe ꝙ ex ea non teneatur etiā ad ꝓcij reſtitutioneʒ.

Seruus [d] Allegāt qdā iſtū. §. vbi duo ꝑp vnū ibi vnū tm̄ qd colligiꝰ iſto mō. Ille q dʒ reddeꝰ rōes. iō eas reddat: vt ſoluat reliqua: ⁊ ſic ſunt duo propter vnū. ſ. propter ſolutionem reliquoruʒ. ſi ergo vnuʒ tm̄ iſtorum exprimitur ſufficit.

ſ **I plus.**

Nota. No. ꝙ pactum iudicis cenſeꝰ factū ꝑtis. ¶ Secūdo no. ꝙ aliud eſt qn̄ quis vēdit. aliud qn̄ fingiꝰ vendi. nam iſto ſecundo caſu nō tenetur ad totale intereſſe. Bar.

¶ De exceptiōe rei vēdite ⁊ tradite. Rub.

Ex. l. ſequenti.

¶ An ꝓcur. poſſit habere fidē ꝯ ꝓcio vēdēdo.

m **Arcellus.**

Si quis Iſte. §. facit ad. q. ꝙ ꝓcurator poſſit vēdere ⁊ hr̄e fideʒ de ꝓcio. ad ꝙ facit. ꝯ. de inſtito. l. qcunqʒ. §. iteʒ ſi cuʒ inſtitor. ⁊ l. a diuo pio. §. i. j. de re iudi. ⁊ l. ſi ꝓcurator. de iure fiſci. ⁊ habes no. in. l. inciuile. C. de rei ven. Bar.

¶ Incipit liber. xxij. De vſuris.

Ex. l. ſequenti.

¶ In his q̄ veniūt ex mora attendiꝰ locus vbi mora cōmittiꝰ nō vbi ꝯtractus celebratur.

c **Vm in iudicio.**

Opp. ⁊ videꝰ ꝙ ꝯbeat inſpici i iſtis acceſſionibꝰ ꝯſuetudo loci vbi petaꝰ ſeu vbi ſolui dʒ. l. vinū. ꝯ. ſi cer. pe. ⁊ ꝯ triti. l. i hac. So. intellige hic dū dicit vbi ꝯtractū eſt vbi actū videꝰ vt ſoluaꝰ: vt. l. ꝯtraxiſſe. j. de act. ⁊ ob. ¶ Cōtra hoc videꝰ. ꝯ. ti. ij. l. ſi fundus. vbi inſpiciꝰ locus ꝯtractꝰ: hoc ē vbi v̄ba ꝯtractꝰ ꝓferunꝰ: nō vbi ſolutio dʒ fieri. So. q̄dā ſunt q̄ veniūt ex cōſuetudine eo ipſo ꝙ ꝯtractus ē celebratꝰ: ⁊ tūc iſpicimus locū celebrati ꝯtractus. vt. l. ꝯtraria. ¶ Quedaʒ veniūt ꝑp moraʒ adhibitā circa ea q̄ veniūt i ꝯtractu. ⁊ tūc inſpicimus locū vbi fieri dʒ ſolutio: qꝛ ibi ꝯtrahiꝰ mora. Et de ꝓdictis plene dixi i. l. ꝯctos populos. C. ꝯ ſū. tri. ⁊ fi. ca. Nō facit ad qōnē quā habui de facto. Quidaʒ ꝓmiſit pecuniā alicui dādaʒ puſij ⁊ alibi fuit cōtractū. mō puſij ē ſtatutū ꝙ pena adiecta q̄ntitati nō exigaꝰ. dicebat ꝙ nō obſtabat ſtatutuʒ qn debeat peti q̄ntitas ꝓdicta: qꝛ inſpicimꝰ locū cōtractus. Ego dicebā ꝯtra: qꝛ inſpicimꝰ locū cōtractꝰ i his q̄ veniūt ex natura ꝯtractꝰ: vt. l. ſi fūdus. ꝯ. ti. ij. ſed in his que veniūt ex mora iſpicimus locum vbi mora committitur vt hic.

Socius [e] Op. ꝙ futuri t̄pis tractꝰ ſpectat ad iudicē. vt. l. i. C. ꝯ ſen. q̄ ſine cer. quā. Gl. hic dat duas ſolutiōes. breuiter tex. ſoluit hoc. nā hic erat i poteſtate actoris facere ne i futuꝝ debeaꝰ exigēdo ſortē i. l. cōtraria ſecꝰ. merito ibi tractꝰ futuri t̄pis ſpectet ad iudicē ſic ēt ſoluiꝰ ꝯtrariū. l. haꝝ. ⁊ l. egi. ꝯ. ſi ꝓ. vē. ſic itelligiꝰ. C. de fideic. l. i. ⁊ ꝯ ꝓſcrip. xxx. an. l. male agiꝰ in qbus ſi aliqd debeꝰ ānuuʒ poſſuʒ petere: vt ꝯdemneris ꝓ ꝓnti t̄pe. ⁊ tunc ēt ꝓ futuro. dixi plene i. l. i. C. de ſen. q̄ ſine cer. q̄.

Ex. §. ſequenti.

¶ Habeꝰ rō pene in quā incidit ille q ꝓciuʒ rei vēdite recipe ꝯbebat ⁊ nō recepit ab emptore.

Pap. Querit glo. qd ſi debitor cui debebaꝰ pecūia ꝓ ꝓcio rei vēdite ꝓmiſerat alteri penā ſi pecuniā nō daret in quā penaʒ incidit: qꝛ ſoluere nō potuit eo qꝛ ibi ſolutū nō fuit an iſtiꝰ pene hēbiꝰ rō. Certe iſta qō non bn̄ adaptaꝰ ad tex. qꝛ tex. loqꝰ in actionibꝰ ſtricti iuris. qō vero iſta formaꝰ i actionibꝰ bone fidei. tn̄ glo. rn̄det ⁊ dicit ꝙ iſtiꝰ pene hēbiꝰ ratio vt. l. iuriſiurā. a debitore. ꝯ. de iureiurā. cuʒ eiʒ in ius non veniat ratio intereſſe intrinſeci habeꝰ ratio intereſſe extrinſeci.

Ex. l. ſequenti.

¶ Titulus an excuſet a fructibꝰ ꝑcipiēdis: ibi. Vltio. Et an r ōe ꝑtis i debite reꝰ excuſeꝰ a toto vide in fi.

i **N fideicommiſ.** Si mora nō ꝓcedit reus nō teneꝰ de fructibꝰ ꝑcipiēdis iſra t̄ps qd daꝰ iudicatis. ſecus ſi mora iudicis ꝓceſſiſſet. h. d. primo ponit reſcriptū iꝑatoris. ſo illō interꝓtaꝰ. tertio illō extēdit. fa ibi ꝙ decretū. tertia ibi in his quoqʒ. ¶ No. ex hac. l. qd dixi i ſummario. ¶ Scdo no. ꝙ nō pōt facile euenire: vt ꝑueniaꝰ ad iudiciū mora nō ꝓcedēte. ¶ Tertio no. qn̄qʒ iſtō euenire. ¶ Venio ad glo.[f] ⁊ anteq̄ formē ꝯtraria reuoco in dubiū itellectū nr̄e. l. ſ. de qbꝰ hic loqꝰ glo. magna dicit ꝙ primo loqꝰ de ꝑcipiēdis ⁊ nō ꝯ ꝑceptis indiſtincte tn̄: qꝛ nō dʒ remanere i lucro. ideo rn̄deꝰ in tex. Alij dicūt ꝙ hic loqꝰ i fructibus ꝑceptis. ⁊ iſtoꝝ opi. tāgiꝰ in prin. magne glo. ⁊ pro eis fac̄: qꝛ heres hʒ titulū. ⁊ ſic titulus excuſat a ꝑcipiendis qd nō ē veꝝ: qꝛ dn̄iū directa via trāſit in legatariū. ¶ Preterea poſito ꝙ dn̄iuʒ nō trāſit saltē debeꝰ fundus legatario actione pſonali q̄ hʒ inſtar bone fidei. ⁊ ſic teneꝰ de ꝑcipiendis ex t̄pe more. imo ēt ſi eſſet ſtricti iuris teneꝰ de ꝑcipiēdis poſt litis ꝯteſt. vt. l. cuʒ fundus. ꝯ. ſi cer. pe. ⁊. ꝯ. l. ꝓxi. ⁊ illō qd dicꝰ ꝙ titulus excuſat a ꝑcipiēdiſ ē veꝝ i eo q cōueniꝰ rei vēdi. ſecꝰ in eo q ꝯueniꝰ ꝓpria obligatiōe vt hic. ¶ Hoc ꝓmiſſo op. ⁊ iſta oppoſitio tāgiꝰ in prima glo. ⁊ videꝰ ꝙ infra t̄ps q̄drimeſtre nō teneaꝰ de fructibus vt. l. ſi. C. de vſur. rei iu. So. ibi loqꝰ i vſuris. hic vero in fructibus. ¶ Op. inſti. ꝯ offi. iudi. §. i. So. ibi loqꝰ qn̄ agiꝰ actione in rē in qua

d ¶ Seruus adde Cy. et docto. in. l. cum ſeruus per iſtuʒ tex. de con. ⁊ de mon.

e ¶ Socius. in princi. ad de Bar. in l. vbi autem non apparet §. pe. j. de v̄. oblig. idem dicas in decreto iudicis ad quem nō ſpectat rejectus futuri tēporis imo non valet ē tex. no. in. l. item eorum §. ſed ſi ita. ꝯ. ꝙ cuiuſqʒ vni. no.

f ¶ Glo. ibi alij dicunt: titulus excuſat a fructibus percipiendis ⁊ allegatur tex. in l. fiſcus. ff. de iure fiſ. ꝙ titulus ſententie non excuſat a fructibus. melius probatur. in l. i. C. de fide inſtru. li. x. dic vt ibi no. tamen titulus ſententie dat iuſtā cauſaʒ litigādi. vt no. in l. generaliter §. i. C. ꝯ re. credi. ⁊ generaliter qn̄ qs poſſidet vt reʒ ꝓ ſuo ⁊ ē in mala fide an excuſeꝰ a fructibus vide Inno. in. c. cōſultationibus de iure patro. ⁊ bal. in. l. ij. C. de ſeruit. ver. nunc de ſeptimo pūcto ⁊ ꝙ no. bar. in. l. pomponius. §. ſi iuſſu. de acqui. poſſ.